

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΕΕ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗΣ ΔΟΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΔΙΔΥΝΑΜΑ ΕΜΒΟΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

Τα επικαιροποιημένα διδύναμα εμβόλια έχουν πρόσφατα εγκριθεί από τους αρμόδιους ρυθμιστικούς οργανισμούς και χορηγούνται αποκλειστικά ως αναμνηστική δόση. Ως εκ τούτου, πριν τη χορήγηση του επικαιροποιημένου διδύναμου εμβολίου απαιτείται η ολοκλήρωση του βασικού εμβολιασμού¹.

Συστήνεται η χορήγηση αναμνηστικής δόσης με τα επικαιροποιημένα διδύναμα εμβόλια έναντι του κορωνοϊού που περιλαμβάνουν και την παραλλαγή Όμικρον (BA.1, BA.4/BA.5) σε χρονικό διάστημα τουλάχιστον 3 μηνών μετά την τελευταία δόση του εμβολίου ή τη νόσηση από κορωνοϊό σε:

- όλα τα άτομα ηλικίας 60 ετών και άνω
- άτομα ηλικίας 12-59 ετών που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου (βλ. Πίνακες 1 και 2) σύμφωνα με τις οδηγίες του θεράποντα ιατρού
- διαμένοντες και εργαζόμενους σε μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων ή άλλες μονάδες φροντίδας χρονίως πασχόντων
- επαγγελματίες υγείας
- διαβιούντες με άτομα σε ανοσοκαταστολή ή άλλο υποκείμενο νόσημα (βλ. Πίνακες 1 και 2)
- φροντιστές ατόμων που πάσχουν από νοσήματα που αυξάνουν τον κίνδυνο επιπλοκών από κορωνοϊό

Ειδικότερα:

-Άτομα που έχουν ήδη εμβολιαστεί με τη δεύτερη αναμνηστική δόση των μονοδύναμων εμβολίων μπορούν να εμβολιαστούν με τα επικαιροποιημένα διδύναμα εμβόλια (εφόσον έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον 3 μηνών μετά την τελευταία δόση του εμβολίου).

-Άτομα που νόσησαν μετά τη χορήγηση της δεύτερης αναμνηστικής δόσης των μονοδύναμων εμβολίων μπορούν να εμβολιαστούν με τα επικαιροποιημένα διδύναμα εμβόλια (εφόσον έχει παρέλθει χρονικό διάστημα 3 μηνών μετά τη νόσηση).

¹ Ο βασικός εμβολιασμός περιλαμβάνει δύο δόσεις των μονοδύναμων mRNA εμβολίων ή του πρωτεϊνικού εμβολίου ή μια δόση του μονοδοσικού εμβολίου Johnson & Johnson για το γενικό πληθυσμό και 3 δόσεις των μονοδύναμων mRNA εμβολίων για τους ανοσοκατασταλμένους ασθενείς.

Επιπλέον, παρέχεται εξατομικευμένα η δυνατότητα αναμνηστικού εμβολιασμού με διδύναμα επικαιροποιημένα εμβόλια σε άτομα ηλικίας 30 ως 59 ετών που δεν ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες με τη σύμφωνη γνώμη του θεράποντα ιατρού.

Τονίζεται εκ νέου ότι ο έγκαιρος εμβολιασμός των παραπάνω ομάδων με τα επικαιροποιημένα διδύναμα εμβόλια είναι σημαντικότερος από τον τύπο του εμβολίου που θα χορηγηθεί.

Πίνακας 1

Κλινικές και άλλες ομάδες αυξημένου κινδύνου στις οποίες συστήνεται η χορήγηση αναμνηστικής δόσης έναντι του κορωνοϊού	
Χρόνια νοσήματα του αναπνευστικού	Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (χρόνια βρογχίτιδα, εμφύσημα), διάμεσοι νόσοι του πνευμονικού παρεγχύματος, βρογχεκτασία, κυστική ίνωση, σοβαρό άσθμα με λήψη σε μόνιμη βάση κορτικοειδών από το στόμα ή βιολογικών παραγόντων, πνευμονοκονίαση, βρογχοπνευμονική δυσπλασία
Χρόνια καρδιαγγειακή νόσος	Συγγενείς καρδιοπάθειες, υπέρταση με καρδιακές επιπλοκές, χρόνια καρδιακή ανεπάρκεια, κολπική μαρμαρυγή, χρόνια ισχαιμική καρδιοπάθεια, μυοκαρδίτιδες, μυοκαρδιοπάθειες, περιφερική αγγειακή νόσος, ιστορικό θρομβοεμβολικής νόσου
Σακχαρώδης διαβήτης και άλλες ενδοκρινικές διαταραχές	Σακχαρώδης διαβήτης τύπου 1 και τύπου 2, Σακχαρώδης διαβήτης κύησης, Επινεφριδιακή ανεπάρκεια
Νοσογόνος παχυσαρκία	Δείκτη μάζας σώματος $\geq 40 \text{ kg/m}^2$
Καρκίνος	Διάγνωση αιματολογικού καρκίνου ή καρκίνου συμπαγούς οργάνου κατά την τελευταία πενταετία
Χρόνια νεφρική νόσος	Χρόνια νεφρική νόσος σταδίου 3, 4 ή 5, χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, νεφρωσικό σύνδρομο, μεταμόσχευση νεφρού
Ανοσοκαταστολή	Κληρονομική ή επίκτητη ανοσοανεπάρκεια λόγω νόσου ή θεραπείας. Περιλαμβάνονται άτομα που έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση συμπαγούς οργάνου, μυελού των οστών ή βλαστοκυττάρων, άτομα σε χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία ή ανοσοθεραπεία, άτομα με HIV λοίμωξη σε όλα τα στάδια, άτομα με πολλαπλό μύελωμα ή κληρονομικές διαταραχές που επηρεάζουν το ανοσοποιητικό σύστημα. Επίσης, άτομα που λαμβάνουν ανοσοκατασταλτική- ανοσοτροποποιητική αγωγή μετρίου-υψηλού κινδύνου.
Χρόνια ηπατική νόσος	Κίρρωση ήπατος, ατρησία χοληφόρων, χρόνια ηπατίτιδα
Αιμοσφαιρινοπάθειες	Ομόζυγη δρεπανοκυτταρική αναιμία, μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία, ομόζυγη μεσογειακή αναιμία
Διαταραχές σπληνός	Ασπληνία (περιλαμβάνεται και η λειτουργική ασπληνία)

Χρόνια νευρολογικά-νευρομυϊκά νοσήματα	Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, παροδικό ισχαιμικό εγκεφαλικό επεισόδιο, σοβαρά νευρολογικά νοσήματα, εγκεφαλική παράλυση, σύνδρομο Down, πολλαπλή σκλήρυνση, επιληψία, άνοια, νόσος Πάρκινσον, νόσος κινητικού νευρώνα, κληρονομικά και εκφυλιστικά νευρομυϊκά νοσήματα
Σοβαρή ψυχική νόσος	Διάγνωση σχιζοφρένειας ή διπολικής διαταραχής
Σοβαρή αναπηρία	Άτομα με σοβαρή αναπηρία
Κύηση	Ανεξαρτήτως ηλικίας κύησης (1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο τρίμηνο)
Διαμένοντες σε δομές ομαδικής διαβίωσης	Μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, θεραπευτήρια χρόνιας πασχόντων, κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης, κέντρα κοινωνικής πρόνοιας, κέντρα διημέρευσης και ημερήσιας φροντίδας
Διαβιούντες με άτομα με ανοσοκαταστολή ή άλλο υποκείμενο νόσημα	Άτομα που διαβιούν με ανοσοκαταστολμένους ή πάσχοντες από άλλο υποκείμενο νόσημα που αυξάνει τον κίνδυνο επιπλοκών από κορωνοϊό
Φροντιστές	Άτομα που φροντίζουν πάσχοντες από νοσήματα που αυξάνουν τον κίνδυνο επιπλοκών από κορωνοϊό

Πίνακας 2²

Φάρμακα ανοσοκατασταλτικής/ανοσοτροποποιητικής αγωγής που η λήψη τους συνιστά ένδειξη για τη χορήγηση αναμνηστικής δόσης
Γλυκοκορτικοειδή
Πρεδνιζολόνη, Μεθυλπρεδνιζολόνη (pos/IV) ³
Μη βιολογικοί παράγοντες
Azathioprine (AZA)
Cyclophosphamide (CYC)
Cyclosporine (CsA)
Leflunomide (LEF)
Methotrexate (MTX)
6-mercaptopurine (6-MP)
Mycophenolate acid (MPA)
Mycophenolate mofetil (MMF)
Tacrolimus
Βιολογικοί παράγοντες
Abatacept
Anti-IL1 (Anakinra, Canakinumab)
Anti-IL6 (Tocilizumab)
Anti-IL12/23 (Ustekinumab)
Anti-IL17 (Brodalumab, Secukinumab)
Anti-TNFs (Adalimumab, Certolizumab pegol, Etanercept, Golimumab, Infliximab)
Belimumab
Anti-B cell (Rituximab)
Στοχευμένοι συνθετικοί παράγοντες
Apremilast
Αναστολείς JAK (Tofacitinib)

Η αντιστοιχία των συχνότερων σε χρήση στεροειδών έχει ως εξής:

Prednisolone 5mg

Methylprednisolone 4mg

Dexamethasone 0,75 mg

Hydrocortisone 20mg

Betamethasone 0,6mg σε εβδομαδιαία χορήγηση

²Τροποποίηση από: Ελληνική Γαστρεντερολογική Εταιρεία, Ελληνική Δερματολογική και Αφροδισιολογική Εταιρεία, Ελληνική Εταιρεία Μελέτης Ήπατος, Ελληνική Νεφρολογική Εταιρεία, Ελληνική Ομάδα Μελέτης Ιδιοπαθών Φλεγμονωδών Νόσων του Εντέρου, Ελληνική Ρευματολογική Εταιρεία & Επαγγελματική Ένωση Ρευματολόγων Ελλάδος. Κοινό κείμενο θέσεων. Οδηγίες διαχείρισης και αντιμετώπισης ασθενών με φλεγμονώδεις παθήσεις που υποβάλλονται σε ανοσοκατασταλτική/ τροποποιητική αγωγή κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. 3 Μαΐου 2020. https://ere.gr/assets/files/announcements/covid19/KOINO_KEIMENO_THESEWN_gia_COVID19.pdf

³ Πρεδνιζολόνη >20mg ημερησίως για διάστημα >30 ημερών ή 700mg συνολικής δόσεως σε 2 μήνες.